

תקנון בנושא קניין רוחני – המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

1. כללי

- 1.1. תקנון זה מנוסח בלשון זכר אך חל על שני המינים.
- 1.2. המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין ע"ר (להלן: "המכללה") רואה בפעילות היצירתית אקדמית של חברי הסגל, העובדים והסטודנטים חשיבות רבה, הן כפעילות היוצרת ידע לשם הפצתו לטובת החברה, בישראל ובחו"ל, והן כפעילות שעשויה להניב פירות כלכליים.
- 1.3. לאור זאת, פועלת המכללה לשמירת הזכויות המשפטיות וההגנה על הידע הנוצר בידי חברי הסגל, העובדים והסטודנטים, בדרך של טיפול ושמירה על זכויות הקניין הרוחני בתוצרים של הפעילות שנעשית במכללה.
- 1.4. מטרת תקנון זה היא לקבוע את הכללים ומערכת היחסים בין המכללה לבין חברי הסגל בעניין זכויות הקניין הרוחני, ובכללם: שמירה על האיזון בין זכויות המכללה לבין החופש האקדמי, עידוד וקידום המחקר ויצירת ידע, תגמול חברי הסגל על מאמציהם ביצירת הידע ומניעת היווצרות ניגוד עניינים.
- 1.5. תקנון זה חל על כל חברי הסגל של המכללה – הן חברי סגל אקדמי והן חברי סגל מנהלי – והוא חלק מתנאי העבודה במכללה.
- 1.6. לעניין זה, מהלך עבודתם ו/או העסקתם של חברי הסגל והעובדים כוללים גם מי שנמצא בשבתון/ בהשתלמות/ בחופשה ללא תשלום ו/או נעדר באופן זמני מסיבות אחרות, וכן חברי סגל שפרשו לגמלאות.

2. תוכני קורסים של סגל המכללה

- 2.1. המכללה מכירה בבעלות של המרצים על תכנים המועברים בקורסים שלהם.
- 2.2. לפיכך, כל הזכויות על חומרי הלימוד שמרצי וחוקרי המכללה מפתחים במסגרת עבודתם במכללה, ובכללם: תוכניות לימודים, שיעורים, חומרים אקדמיים ופדגוגיים ופעילויות אקדמיות ופדגוגיות (להלן: "התוצרים הלימודיים"), יישארו בידי המרצה/החוקר הרלוונטי, ובכלל זה יהיו רשאים מרצי וחוקרי המכללה לעשות שימוש בתוצרים הלימודיים שבבעלותם גם במסגרות נוספות, מחוץ למסגרת המכללה. ואולם, מרצי המכללה וחוקריה מעניקים רישיון שאינו בלעדי למכללה לעשות שימוש בתוצרים הלימודיים, בהקשרים לימודיים, ובכפוף לאמור בתקנון זה. מרצה ו/או חוקר במכללה שיהיה מעוניין בהפסקת השימוש בתוצרים הלימודיים על ידי המכללה, יפנה בעניין זה להנהלת המכללה בבקשה מנומקת בכתב. להנהלת המכללה יהיה שיקול דעת בלעדי להכריע בבקשה זו.

2.3. בכל הנוגע לשיעורים מוקלטים של מרצים (המצויים במערכת המודל או בענן) – זכות היוצרים תישאר בידי המרצה ו/או החוקר, והמכללה מתחייבת שלא לעשות בהם שימוש ללא אישור מאת המרצה ו/או החוקר.

2.4. יובהר, כי על המרצים לשמור על עקרונות אקדמיים של קניין רוחני בנוגע לכל החומרים שהם מעלים למערכת המודל. בכלל זה, מחובתו של כל מרצה לוודא כי החומרים שהוא מעלה למודל (ובכללם – מאמרים / פרקים / חלקים מספרים וכיו"ב) הם חומרים שלמכללה זכות חוקית להפיץ על פי הדין, ובפרט חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007, ועל [פי העקרונות שנקבעו על ידי הפורום להשכלה גישה](#), ולכן הוא רשאי לשתף אותם עם הסטודנטים.

2.5. האחריות לשמירה על חוקי הקניין הרוחני של היצירות השונות מוטלת על המרצים.

3. תוצרים אקדמיים של סגל המכללה

3.1. המכללה, כמוסד להשכלה גבוהה, מעוניינת ומעודדת את חברי הסגל האקדמי שלה לפרסם את תוצאות פעילותם האקדמית ומחקריהם באמצעי הפרסום המקובלים בעולם האקדמי.

3.2. המכללה מכירה במלוא זכויות הקניין הרוחני של המרצים על התוצרים האקדמיים שנוצרו על ידם, ובכללם מאמרים, ספרים, חומרי הוראה וכו' (להלן: "**התוצרים האקדמיים**"). ואולם, מרצי המכללה וחוקריה מעניקים רישיון שאינו בלעדי למכללה לעשות שימוש בתוצרים האקדמיים, בהקשרים לימודיים ולצרכים שונים של המכללה, ובכפוף לאמור בתקנון זה. מרצה ו/או חוקר במכללה שיהיה מעוניין בהפסקת השימוש בתוצרים האקדמיים על ידי המכללה, יפנה בעניין זה להנהלת המכללה בבקשה מנומקת בכתב. להנהלת המכללה יהיה שיקול דעת בלעדי להכריע בבקשה זו.

3.3. המכללה תוכר בתור מוסד ההשתייכות האקדמי הראשי (Academic Affiliation) בכל התוצרים האקדמיים של המרצים שנעשו במסגרת עבודתם במכללה.

3.4. על מרצה שנעזר בתמיכה כספית מטעם המכללה – במסגרת קרנות מחקר ייעודיות של המכללה, קרנות מחקר חיצוניות או תקציבי מחקר – לציין את מקור התמיכה ואת המכללה בהערה ייעודית (Acknowledgement).

3.5. מרצה שבכוונתו לממש את הפוטנציאל המסחרי של תוצר בעל היתכנות מסחרית שפיתח במסגרת עבודתו במכללה, ו/או תוך שימוש במתקני המכללה, מחויב לקבל על כך אישור מסגן הנשיא לענייני כספים ומנהל (במועד עריכת תקנון זה – מר ארי שליט). יודגש, שעל האישור להתקבל לפני מימוש הפוטנציאל המסחרי, כלומר לפני החתימה על הסכם / חוזה להפצה מסחרית של היצירה. מבלי לגרוע מכלליות האמור ומהאפשרויות השונות, תוצר בעל היתכנות מסחרית עשוי להיות משחק, מתודה, מודל עבודה, שאלון, כלי, וכל תוצר אחר אשר יש היתכנות להמיר אותו למוצר מסחרי.

4. שימוש בכלי בינה מלאכותית במחקר ובהוראה

- 4.1 כלי הבינה המלאכותית המתפתחים במהירות הם בעלי יכולת ניתוח, הסקת מסקנות וקבלת החלטות מהירות. הבינה המלאכותית נושקת לכל תחום בחיי האדם, ולא כל שכן בתחומי המחקר והוראה. לפיכך, היא מציבה אתגרים ייחודיים בתחום הקניין הרוחני.
- 4.2 ככלל, המכללה מכירה בפוטנציאל הלימודי והאקדמי-מחקרי שטמון בכלי הבינה המלאכותית, ומעודדת מרצים וחוקרים להיעזר בו באופן מבוקר והגון.
- 4.3 כל שימוש בכלי בינה מלאכותית בעת כתיבת חיבור אקדמי (הצעת מחקר, סקירת ספרות, מערך שיעור וכיו"ב) מחייב אזכור והסבר מפורש של מקור המידע (ציון המנוע שממנו נדלו החומרים וציון הפרומפט [Prompt] המדויק שנעשה בו שימוש).
- 4.4 כלי בינה מלאכותית אינם נחשבים כשלעצמם מקור אקדמי מהימן, ולכן אין להתייחס אליהם ולציין אותם כ"כותב" (Author). יש לזכור גם כי כלים אלה אינם חסינים בפני טעויות ולכן על השימוש בהם להיעשות בהפעלת שיקול דעת, חשיבה ביקורתית ואוריינות מידע.
- 4.5 כותב החיבור נושא באחריות (Accountability) למהימנות המידע שהושג בכלי הבינה המלאכותית, לדיוקו וליושרתו (Integrity).

